

מי השילוה - חלק ראשון - פרשת פנחס

Mei Hashiloach Vol. I Numbers - *Bamidbar Pinchas*

And Pinchas b. Elazar b. Aharon the Cohen saw... And he took a spear in his hand, etc.

Now let it not enter your mind for a moment to say that Zimri was simply an adulterer, God forbid, because from an adulterer God would not make a chapter in the Torah. There is a secret hidden here.

There are ten levels of debauchery. The first level is someone who adorns himself and then makes a decision to go commit a forbidden sexual act. There, the person draws down upon himself the evil desire.

Then there are 9 other levels, and with each level the person has less and less choice and less opportunity of avoiding the sin. Until we get to the 10th level, where we find someone completely unconnected to the evil desire, who protects himself from sin with all his strength, until it is impossible to protect himself to any greater degree. When such a person finds himself overwhelmed with lust and discovers that he has committed an act of debauchery, then it is obviously the will of God.

וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, ויקח רמה בידו וכו'. ולא יעלה ח"ו על הדעת לומר שזמרי היה נואף ח"ו כי מן הנואף לא עשה הקב"ה פרשה בתורה, אך יש סוד בדבר זה, דהנה יש יו"ד נקודות בזנות, הנקודה הא' מי שמקשט עצמו והולך במזיד לדבר עבירה היינו שהאדם בעצמו מושך עליו היצה"ר ואח"ז יש עוד ט' מדרגות, ובכל המדרגות שניטל מהאדם בחירתו ואי אפשר לו להמלט מעבירה, עד המדרגה היו"ד, היינו מי שמרחיק עצמו מן היצה"ר ושומר עצמו מן העבירה בכל כוחו עד שאין ביכולתו לשמור א"ע יותר מזה, ואז כשנתגבר יצרו עליו ועושה מעשה אז הוא בודאי רצון הש"י,

This was the case with Yehuda and Tamar. She was his soulmate. Absolute. This is what was happening here in the story, in this chapter. Zimri was someone with total custody of his desires. He made fences to protect himself from any evil inclination. So that now, when there arose in his mind the realization that this woman was his soulmate, and since he found himself without the ability to resist his desire for her, and could not avoid acting out with her, he thought it was the will of God.

Pinchas, in the other hand, argued that Zimri still had the ability to say "no". To remove himself from the situation, this is the meaning of the Talmud (Sanhedrin 82b), six miracles happened to Zimri on that day.

As we learn there, had Zimri suddenly separated from the woman and killed Pinchas, he would have been within his rights. Because, frankly, there was an equal balance of opinion. There was just as much cause to argue that Pinchas did what he did only because he had so much murderous rage in him, which is what most people, in fact, argued. The ruling the halacha finds in a case which is equally balanced, is called *shuda d' dainah*. Which is understood to mean that in a case

where both arguments are of equal weight, the case cannot be decided on the merit of any particular evidence, then the judge has the right to find in favour of his favorite. And so, people argued, Pinchas came out of this as the victor because he was a nephew of Moses.

וכענין יהודא ותמר, ואיהי בת זוגו ממש וזה הענין היה גם כאן, כי זמרי היה באמת שומר עצמו מכל התאוות הרעות, ועתה עלתה בדעתו שהיא בת זוגו מאחר שאין בכוחו לסלק א"ע מזה המעשה ופנחס אמר להיפך שעדיין יש בכוחו לסלק עצמו מזה, וזה שמרמוז הגמ' [סנהדרין פ"ב:ב] ו' נסים נעשו לפנחס, וכדאיתא שם אלו פירש זמרי והרגו לפנחס היה פטור, כי באמת היה כאן שקול הדעת, כי גם על פנחס היה מקום לבעה"ד לחלוק שמצוי בו מדה הנראה לעינים שהוא כעס כמו שבאמת טענו עליו זאת, והיה הדין בזה שודא דדיינא ופירש ר"ת [תוס' ב"ב ל"ה. ד"ה שודא] ע"ז שיכולת הדיין ליתן לקרוביו, ולכך יצא פנחס זכאי לפי שהיה קרוב למרבע"ה,

This is why the text tells us that the name of the Israelite man who was killed was Zimri. This was God showing Pinchas after he had acted, who exactly was his protagonist. So that Pinchas should not think he had dealt with someone in the grips of debauchery, God forbid.

Pinchas, on the other hand, was a descendant of Josef, who had been tried and tested with all manner of challenges and enticements in this very matter, Pinchas therefor could not come to terms with Zimri's act in any way at all. This is the meaning of the verse (Hosea 11:1) When Israel was a child, I loved him.

This is exactly the description of Pinchas, who judged Zimri as an adulterer without mitigating circumstances, and therefore ruled him liable to be killed by any passing zealot. And Pinchas was completely unaware of the depths and undercurrents of the case, and what was happening with Zimri, that Cozbi was his soulmate from the six days of creation – as is explained in the Lurianic writings. So much that even Moses did not want to get involved to judge him to be killed.

וזה ושם איש ישראל המוכה, היינו שהקב"ה הראה לפנחס אחר מעשה שעשה אם מי היה המלחמה שלו, שאל יחשוב כי נואף גמור היה ח"ו, ופנחס מחמת שהיה בא מזרע יוסף שנתברר בסיגופים ונסיונות בענין זה ולכך הרע בעיניו מאד על מעשה זמרי, וע"ז נאמר [הושע י"א א'] כי נער ישראל ואוהבהו, וזה ממש ענין פנחס שהיה דן זמרי לנוואף בעלמא, ע"כ דן אותו קנאין פוגעין בו ונעלם ממנו עומק יסוד הדבר שהיה בזמרי, כי היא היתה בת זוגו מששת ימי בראשית, כמו שמבואר בכתבי האר"י ז"ל, עד שמרבע"ה לא הכניס א"ע בזה לדונו במיתה,

The result was that Pinchas in acting did so as a child might have, without any awareness of the subtleties or circumstances; operating simply with what his eyes could see, using his human judgment and nothing else. Nevertheless, God loves it and him, and agrees with him. Because to the best of his knowledge, he did a great thing in his zealotry, and offered up his life.

ונמצא שפנחס היה במעשה הזה כנער היינו שלא היה יודע עמקות הדבר רק עפ"י עיני שכל אנושי ולא יותר, ואעפ"כ הש"י אוהבו והסכים עמו, כי לפי שכלו עשה דבר גדול בקנאתו ומסר את נפשו.

God spoke to Moses, saying Pinchas b. Elazar b. Aharon the Cohen turned back my anger from the Jewish people when he was zealous on My behalf among them, and I did not

destroy them etc...

In the Talmud (Sanhedrin 82b) we learn,

Even the ministering angels tried to eject Pinchas. God said to them, “Leave him alone, he is a zealot son of a zealot. A turner back of anger, son of a turner back of anger.” The reason the angels wanted to reject him is because no human being has to be zealous and jealous on God’s behalf, or to avenge anything on God’s behalf except if he himself is completely and utterly pure and clean in this exact characteristic. That is why God bore witness, “zealot son of zealot”, meaning that Pinchas was completely pure of debauchery, free of lust and without rage.

וידבר ה' אל משה לאמר פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי וכו'. בגמ' [סנהדרין פ"ב:] אמרינן בקשו מלאכי השרת לדחפו, אמר להם הש"י הניחו לו קנא בן קנאי משיב חמה בן משיב חמה וכו' בקשו מלאכי השרת לדחפו כי אין אדם יכול לקנא ולנקום נקמת ה' לחבירו, רק באם יהיה הוא נקי במדה הזאת, ולזה העיד הש"י קנא בן קנאי וכו' הוא נקי וטהור במדה הזאת,

Then the tribes of Israel began to abuse Pinchas saying he had acted out of hatred for Zimri. To which God responded, “When he was jealous on My behalf among them” meaning that his zealotry sprang out of his tremendous love for other Jews; this is what the phrase “among them” suggests.

התחילו השבטים מבזין אותו כי אמרו כי היה עושה זאת מחמת שנאתו לזמרי והשיב הש"י בקנאו את קנאתי בתוכם, פי' שקנאתו היתה מחמת גודל אהבתו לישראל וזה מרמז תיבת בתוכם.

Therefore tell him: “Behold, I make a covenant of peace with him.”

Moses would not have been the right one to be zealous, because in Moses’ tremendous light, he would have punished Zimri all the way, including his soul. But Pinchas, wise but young, only punished Zimri’s physical body. That is the reason he merited a covenant of peace with God.

לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום. משה לא היה ראוי לקנאות כי באורו הגדול היה מעניש אותו עם הנפש, אבל פנחס חכים ויניק לא ענשו רק בגוף, ועי"ז ראוי ליתן לו את בריתי שלום.

Because they attack you with their conspiracies...

Because the truth is that the heart of a Jew is clean and cleansed of any desire but to follow the will of God. The reason that sometimes there comes into the Jewish heart a desire to do something against the will of God, springs not from themselves but out of the desire of the nations. Because the nations are filled with all sorts of desires and lusts, even the desire for bad. The power of their desire resonates inside the Jewish heart, too. This is the meaning of the phrase in the text, **They attack you with their conspiracies...** Meaning because they have bad thoughts, you find yourself under attack by those same thoughts. When the nations disappear, then the Jewish heart will be connected and bound to God without any deviation.

כי צוררים הם לכם בנכליהם. כי באמת לב ישראל מנוקה מכל סיג ופסולת ולא ימשך להטות מרצון הקב"ה, אך מה שבא לישראל דברים שהם נגד רצון הש"י אינו מצדם רק מכח האומות ובא להם, כי האומות מלאים חמדות ותאוות רעות ומכחם יבא גם בלב ישראל, וזה שאמר הכתוב כי צוררים הם לכם בנכליהם, היינו ע"י מחשבתם הרע יצירו גם לכם, וכאשר יאבדו האומות אז יהיה לב ישראל מקושר בהש"י מבלי שום נטיה.

Moses brought their case before God.

We learn in the Midrash (Numbers Rabbah 21:13) that their case came before the local magistrates, before the higher courts and the supreme court, and that they were all afraid to rule in the matter. Even Moses himself was afraid to rule, which is why he brought the case before God. The reason for this is as follows: the case involving the man who had gathered sticks on the sabbath was a sin against Moses, as we learn in the Zohar (Vol III p 205b) that Moses' gift is the Sabbath. As we say in the liturgy, Moses rejoices in his portion. Tzelafchod, the man who was put to death for breaking the sabbath, actually desecrated the second Shabbes the Jews ever celebrated.

ויקרב משה משפטן לפני ה'. איתא במדרש [רבה פרשה כ"א י"ג] שהקריבו לפני שרי עשרות ולפני שרי מאות וכלם יראו לשפוט בדבר הזה וגם משרע"ה ירא עד שהקריבו את משפטן לפני ה'. והענין בזה כי חטא מקושש היה שחטא נגד משרע"ה כדאיתא בזוה"ק [במדבר ר"ה:]: כי חלק מרע"ה היה שבת כמ"ש ישמח משה במתנת חלקו, וצלפחד לא קיים את השבת בשבת השני שנצטוו ישראל

If the Jewish people had observed that second Sabbath, it would have become apparent and obvious to the eyes of every Jew, the deepest meanings of the Sabbath. Every Jew would then have been at the level of Moses.

The result of the sin of Tzelafchod who desecrated that second Shabbes, is that this light was removed and hidden from the Jewish people and this is why Moses was in doubt as to whether he could simply forgive and overlook the transgression against him, or not. Because when it comes to a personal affront, a scholar may not forgive as we learn in the Talmud (Yoma 23a), it is only a financial injury that he is obliged to overlook. It is a mitzvah to forgive, as we learn in the Talmud (Rosh Hashonah 17a) "whoever overlooks injuries to himself is forgiven all his sins."

ובאם היו מקיימים מצות שבת בשבת השני, היה אז תיכף ניכר לעין כל ישראל מדרגות השבת שהוא מדרגות מרע"ה, וע"י חטא צלפחד שעבר על שבת השני נסתם האור הזה מישראל, ועי"ז היה מרע"ה מסופק אם יכול לעבור על מדותיו או לא, כי בצערא דגופא אסור לת"ח לעבור על מדותיו [יומא כ"ג]. ובצערא דמונא מצוה לעבור על מדותיו, כדאיתא בגמ' [ראש השנה י"ז]. כל העובר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו,

The reason is that monetary injury only really insists in this world and it is an injury that can be repaired, but a personal affront is something that leaves an impression forever. That's why Moses was in doubt as to whether Tzelafchod's desecration of the sabbath was to be classed as a monetary injury or a personal affront, depending on whether God was going to make reparation and reveal to the Jewish people the real meaning of Shabbes, (in which case it was not going to

be lost, but merely temporarily disabled) or whether Tzelofchod's injury of the Sabbath was permanent. For how many Jews are there, who, had they only known the real meaning and tremendous preciousness of Shabbes, would have worshipped God with all their might? This is why none of the judges felt it in their power to rule in the case, because they were afraid to further insult Moses. So God answered them and Moses, since the light of the Shabbes has only been hidden for the time being it is no more than a monetary injury which he is encouraged to forgive.

והענין כי צערא דממונא אינו רק בעוה"ז והוא דבר שיכול להחזיר לו, וצערא דגופא הוא דבר שנשאר רושם לעד, ולכן היה מסופק אם זה המעשה צערא דממונא שלעתיד יחזיר הקב"ה זה האור לישראל ויתראה לעין כל ישראל טוב מעלות השבת ולא נאבד הדבר הזה מאתם רק לזמן, או הוא צערא דגופא כי כמה נפשות מישראל האם היו יודעים עומק יקרות השבת היו עובדים את ה' ביתר שאת, והיה מסופק בזה, ע"כ לא יכלו שום אחד מהדיינים לשפוט את הדבר הזה כי יראו פן יפגעו בכבודו של מרע"ה, והשיב הש"י למרע"ה מאחר שלא נסתם האור של שבת רק לזמן, אינו נקרא רק צערא דממונא ויכול למחול.
